

Skriver om

främlingskapande

🕒 08:00 | 15-04-07

ANTOLOGI Vad innebär det egentligen att vara en främling - och hur skapar vi själva främlingar i vardagen? Luleåbon Jan-Olov Madeleine Ågren är en av de 41 skribenterna i antologin "Inte en främling".

Jan-Olov Madeleine Ågrens

text, *Nöj dig inte med att bli tolererad*, handlar om främlingskapande och hur personer uppfattas som en främling av andra – exempelvis genom att bryta normer.

– Genom att en inte lär känna, inte vill lära känna eller har bestämt sig för att en inte ska lära känna utan istället håller folk på avstånd blir de främlingar. De kanske är hur god vän med någon annan som helst, men ändå en främling för mig, säger hen.

"Sedan den dag jag tog de första stegen utanför hemmets fyra väggar "klädd som kvinna" har jag gradvis lärt mig att andras reaktioner på mig som transperson är ytterst varierande", skriver Jan-Olov Madeleine i antologin.

På vilket sätt har du upplevt dig som en främling?

– Även om jag blivit vän med mig själv kan andra reagera för att mitt sätt att vara på något vis trillar utanför ramen eller normen. Det gör att folk, oftast inte för att vara elaka på något sätt, utan rent instinktivt tar ett steg tillbaka som om de inte vet hur de ska hantera det. Därmed riskerar en att bli en typ av främling för andra.

Att personer inte hör till, känner sig hemma och kanske varken vågar eller får ta plats är det *Inte en främling* i grunden handlar om, menar Jan-Olov Madeleine.

– Det finns många olika sätt att komma på kant med omgivningen utan att det egentligen handlar om att en tycker något särskilt eller har någon särskild åsikt, utan bara genom att en är som en är, säger hen.

Ditt kapitel har titeln "Nöj dig inte med att bli tolererad". Hur menar du?

– För mig är inte ordet tolerans ett särskilt positivt ord. Det är bättre att bli tolererad än föraktad, hatad och utstött men det är fortfarande så att den som tolererar har makten att bestämma och den som tolererar sätter ramarna för vad som ska tolereras. Det finns ingen jämbördighet i

relationen utan den sker på den enas villkor och är i längden väldigt olycklig. Det är väldigt lite välkomnande i toleransen.

Boken riktar in sig till skolelever. Är en liknande text något du själv saknat?

– Jag har inget minne av att det överhuvudtaget fanns något sådant. Jag tror att det är bra att en i skolan och naturligtvis även senare får läsa berättelser och stifta bekantskap med människor och människoöden en inte träffar i sin omgivning. På det sättet blir boken en motvikt till främlingskapande, att via berättelserna ta del av upplevelser en annars hade missat, säger Jan-Olov Madeleine.

Oskar Ahlqvist

0920-26 29 00

Utskriftsdatum: 2015-04-07 12:20:47

Webbadress: <http://www.kuriren.nu/kultur/skriver-om-framlingskapande-8205326.aspx>
